

SİRKÜLER

SİRKÜLER TARİH : 11.03.2013
SİRKÜLER NO : 2013/23

KONU: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun Şirketler Topluluğu Hükümleri Uyarınca Şirketlerin Bağlılık Raporu Düzenleme Yükümlülükleri

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu (YTTK)'nin 195. ila 209. maddelerinde “**Şirketler topluluğu**” ve “**bağlı ve hakim şirketlerin raporları**” hakkında hükümlere yer verilmektedir. 6102 sayılı Kanun'un 195. maddesine göre hakim ve bağlı şirket şöyle tanımlanmıştır;

- 1) Bir ticaret şirketi, diğer bir ticaret şirketinin, doğrudan ve dolaylı olarak;
  - i) Oy haklarının çoğunluğuna sahipse veya
  - ii) Şirket sözleşmesi uyarınca, yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyenin seçimini sağlayabilmek hakkını haizse veya
  - iii) Kendi oy hakları yanında, bir sözleşmeye dayanarak, tek başına veya diğer pay sahipleri ya da ortaklarla birlikte, oy haklarının çoğunluğunu oluşturuyorsa,
- 2) Bir ticaret şirketi, diğer bir ticaret şirketini, bir sözleşme gereğince veya başka bir yolla hakimiyeti altında tutabiliyorsa,

birinci şirket hakim, ikinci şirket bağlı şirkettir.

Bir vakıf veya gerçek kişi de («teşebbüs» sayılmak şartıyla) hakim şirket konumunda bulunabilir.
Şirketler Topluluğu: Hakim şirkete doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan şirketlerden («bağlı şirketler») oluşan hukuki yapı. Hakim Şirket, «ana şirket»; Bağlı Şirket de «Yavru Şirket» statüsündedir. Yabancı sermayeli şirketler açısından; hakim veya bağlı şirketlerden en az birinin merkezinin Türkiye’de olması Şirketler Topluluğu hükümlerinin uygulanması için yeterlidir. Örneğin; Hollanda’da yerleşik ABC B.V. doğrudan %95 oranında hissesine sahip olduğu ve yönetimine hakim olduğu ABC A.Ş. ile birlikte bir «şirketler topluluğu» oluşturmaktadır. Raporla, şirketin geçmiş faaliyet yılında hâkim şirketle, hâkim şirkete bağlı bir şirketle, hâkim şirketin yönlendirmesiyle onun ya da ona bağlı bir şirketin yararına yaptığı tüm hukuki işlemlerin ve geçmiş faaliyet yılında hâkim şirketin ya da ona bağlı bir şirketin yararına alınan veya alınmasından kaçınılan tüm diğer önlemlerin açıklaması yapılır. Bu rapor bir nevi hakim şirket ile bağlı şirket arasındaki karar mekanizmalarının işleyişini ortaya koymaya çalışan bir rapordur.

Bağlı Şirket Raporunu Hangi Şirketler Hazırlamalıdır?

Hangi şirketlerin şirketler topluluğu kapsamında ve takiben bağlı şirket sayılacağı hususu Ocak 2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren yeni Ticaret Sicil Yönetmeliği uyarınca en az iki bağlı şirket ve onları kontrol eden bir başka şirket bulunan grupları kapsamaktadır.

Bir hâkim ticaret şirketine/teşebbüse doğrudan ya da dolaylı olarak bağlı bulunan yavru şirketlerin her biri (bağlı şirket), hem hâkim hem de bağlı şirketler ile olan grup içi işlemlerini konu edinen, bağlılık raporunu hazırlayacaklar. Bağlı şirketin, bu yükümlülüğe tabi olması için anonim ortaklık olması şart olmayıp, herhangi bir ticaret ortaklığı, örneğin limited ortaklık olması da mümkün ve yeterlidir.

Anonim şirketlerde yönetim kurulu, limited şirketlerde müdürler tarafından,

- ✓ Faaliyet dönemi takvim yılı olan bir bağlı şirkette bir sonraki yılın Mart ayı sonuna kadar (faaliyet yılının ilk 3 ayı içinde, 2012 için 31 Mart 2013’e kadar),
- ✓ Tescil ve ilana tabi olmaksızın

hazırlanması gerekmektedir.

Bağlı Şirket Raporunun Konusu Nedir?

Bağlı şirketin geçmiş faaliyet yılında;

- ✓ Hakim Şirket ile yaptığı hukuki işlemler,
- ✓ Hakim Şirket'e bağlı bir şirketle yaptığı hukuki işlemler,
- ✓ Hakim Şirket'in yönlendirmesiyle onun ya da ona bağlı bir şirketin yararına yaptığı hukuki işlemler
- ✓ Geçmiş faaliyet yılında Hakim Şirket'in ya da ona bağlı şirketin yararına alınan veya alınmasından

kaçınılan tüm diğer önlemler.

Bağlı Şirket Raporunda Açıklanması Gereken Hususlar Nelerdir?

- ✓ Hukuki işlemlerde, Edimler ve Karşı Edimler
- ✓ Önlemlerde, Önlemin sebebi ve Şirket yönünden yarar ve zararları
- ✓ Şirket zarara uğramış mıdır?
- ✓ Zarara uğramışsa, Zararın denkleştirilip denkleştirilmediği? (Yıllık Faaliyet raporunda belirtilecek)
- ✓ Zarar (kayıp) denkleştirilmişse, faaliyet yılı içinde fiilen nasıl gerçekleşti? ve ya Şirketin sağladığı hangi menfaatlere ilişkin olarak bir istem hakkı tanındı? Denkleştirme yapıldıysa denkleştirme yöntemi (misal ödeme veya talep hakkı) belirtilecek
- ✓ Denkleştirme: Tanımlanan kaybın ortadan kaldırılması, eğer bağlı şirket bağımsız konumda olsa idi nasıl bir durumda bulunacaktı ise bağlı şirketi o konuma getirmek

Bu anlamda topluluk içi şirketler arasında yapılan satım, kira, hizmet, vekâlet benzeri sözleşmeler, bir şirketin diğeri lehine aynı ya da şahsi teminat vermesi, şirket kârının hâkim şirkete ödenme şekli ve miktarı bu raporda yer alması gereken bilgilere örnektir.

Bağlılık raporunun sonuç kısmında yönetim kurulunca, hukuki işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veya alınmasından kaçınıldığı anda bilinen hal ve şartlara göre, her bir hukuki işleme uygun bir karşı edim sağlanıp sağlanmadığı ve alınan veya alınmasından kaçınılan önlemin şirketi zarara uğratıp uğratmadığı açıklanmak zorundadır. Ayrıca şirket zarara uğramış ise zararın denkleştirilip denkleştirilmediği belirtilir

Raporu Hangi Yöneticiler Hazırlayacak?

Bağlılık raporu, bağlı şirket yönetim kurulu - limitet şirket ise müdürler - tarafından hazırlanacaktır. Her bağlı şirket yönetim kurulu, kendi şirketleri için ayrı bir rapor düzenleyecektir.

Bağlılık raporu, geçmiş faaliyet yılında yapılan işlem ve önlemlere ilişkin olacaktır. Şirketler topluluğu hükümlerine tabi anonim şirketler ve diğer ticaret şirketleri, 2012 yılında yapılan -grup (topluluk) içi- işlem ve önlemlere ilişkin olarak bağlılık raporu hazırlayacaklardır. Bağlılık raporu, -kanuni düzende- faaliyet yılının ilk üç ayı içinde hazırlanacaktır. Dolayısıyla bağlı şirketler -özel hesap dönemi bulunmuyorsa- 31.03.2013 tarihine kadar bu raporu hazırlayacaklardır.

Raporun Hazırlanmasında Uygulanacak İlke ve Standartlar Nerlerdir?

- ✓ Doğru ve dürüst hesap verme ilkeleri
- ✓ Özenli, gerçeği aynen ve dürüstçe yansıtan hesap verme ilkeleri

Bağlı Şirket Raporu Hazırlamanın Amacı Nedir?

Bağlı Şirket Raporunun sadece Sonuç kısmı, Yönetim Kurulu'nun hazırlayacağı Yıllık Faaliyet Raporunun Sonuç kısmında belirtilir ve Yıllık Faaliyet Raporu da Olağan Genel Kurul toplantısından önce pay sahiplerinin incelemesine sunulur. Eğer Bağlı Şirket, bağımsız denetime tabi bir şirket ise; bu faaliyet raporu, içinde yer alan finansal bilgilerin, finansal tablolarla tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmayı yansıtmadığı açısından bağımsız denetçi tarafından denetlenecektir.

Bağlı Şirket Raporunun Hazırlanmamasının Hukuki ve Cezai Sonuçları Nelerdir?

Bağlılık raporu hazırlanmaması halinde, raporu hazırlamayanların TTK'nın 562'nci maddesi uyarınca 200 günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılması söz konusu olacaktır (mevcut hadlere göre en düşük 4.000 TL ile en yüksek 73.000 TL tutarında).

Hakim Şirket Raporu

YTTK'nın 199. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "Hakim Şirket Raporu" **isteğe bağlı olarak** (yani talep gelmesi halinde) hazırlanacaktır. "Bağlı Şirket Raporu" hazırlamak kanunen zorunlu iken, "Hakim Şirket Raporu" hazırlanması kanunen zorunlu olmayıp ancak herhangi bir yönetim kurulu üyesinin talep etmesi halinde düzenlenmesi zorunlu hale gelen bir rapordur.

Saygılarımızla,

Turan Denetim Ve Yeminli Mali Müşavirlik Limited Şirketi.